

**ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΣ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ
ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ - ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ (Π.Ο.Ε.Ε.Κ.-Ι.)**

Απόφ. Μονομελούς Πρωτ. Αθηνών 12/2002, αυξ. αριθ. 5306

Έδρα: Αθήνα, Κρατίνου 9 και Αθηνάς, ΤΚ 10552

(Μέλος Α.Δ.Ε.Δ.Υ)

Email: info@poeek-i.gr Ιστότοπος: <http://www.poeek-i.gr/>

Αθήνα, 23/11/2023
Αρ.Πρωτ.: 42/23.11.2023

Δελτίο Τύπου

**Θέσεις Π.Ο.Ε.Ε.Κ.-Ι. για υπαγωγή του Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στη Γενική
Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας**

Το Εθνικό Αστεροσκοπείο Αθηνών (ΕΑΑ), το πρώτο Ερευνητικό Κέντρο στη νεότερη Ελλάδα, συστάθηκε το 1842 και αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους δημόσιους ερευνητικούς φορείς της χώρας. Εκπονεί βασική και εφαρμοσμένη έρευνα και υλοποιεί εμβληματικές δράσεις σε εγχώριο, ευρωπαϊκό και παγκόσμιο επίπεδο. Το ΕΑΑ αποτελείται από τρία Ινστιτούτα με διακριτά αλλά και αλληλοσυμπληρούμενα ερευνητικά πεδία: α) το Ινστιτούτο Αστρονομίας, Αστροφυσικής και Διαστημικών Εφαρμογών και Τηλεπισκόπησης, β) το Ινστιτούτο Ερευνών Περιβάλλοντος και Βιώσιμης Ανάπτυξης, και γ) το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο.

Το ΕΑΑ διεξάγει υψηλού επιπέδου επιστημονική έρευνα, που κατά κύριο λόγο χρηματοδοτείται μέσω της υλοποίησης διεθνών και εθνικών ερευνητικών προγραμμάτων. Οι ερευνητικές υποδομές του ΕΑΑ, δηλαδή τα εργαστήρια, οι σύγχρονες τεχνολογίες, οι μετρητικοί σταθμοί προμηθεύονται και συντηρούνται από ερευνητικά προγράμματα, ενώ η κρατική χρηματοδότηση αρκεί μόνο για την κάλυψη του μισθολογικού κόστους του μόνιμου προσωπικού του, ήτοι για το 40% περίπου του ανθρώπινου δυναμικού του! Αποτελεί, τελικά, ένα δημόσιο Ερευνητικό Κέντρο που αναγκάζεται να αυτοχρηματοδοτείται για να προσφέρει καινοτόμες υπηρεσίες στη χώρα, να εκπονεί μελέτες, να πληροφορεί και να υποστηρίζει την Πολιτεία, τον ιδιωτικό και δημόσιο τομέα, το ευρύ κοινό.

Βάσει αυτών, η ελληνική κοινωνία θα περίμενε από την Πολιτεία να στηρίξει το σημαντικό αυτό φορέα. Όπως θα περίμενε παρεμβάσεις για την προώθηση της έρευνας στα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας, τα οποία μέσα σε εξαιρετικά αντίξοες συνθήκες, σχεδόν ντροπής για ευρωπαϊκή χώρα, παλεύουν για την επιβίωσή τους. Αντιθέτως, εδώ και δύο μήνες η ερευνητική και ακαδημαϊκή κοινότητα παρακολουθεί εμβρόντητη το εγχείρημα αμφισβήτησης και χειραγώγησης του ΕΑΑ από την κυβέρνηση, η οποία, εμφανώς ενοχλημένη από την αυτοτελή παρουσία του, ως οφείλει, στη δημόσια συζήτηση, ουσιαστικά επιχειρεί να καλύψει τις ευθύνες της στον τομέα της πολιτικής προστασίας και να φιμώσει όσους δεν μπορούν να επικυρώσουν τα αφηγήματα που υιοθετεί ως άλλοθι για τις αποτυχημένες πρακτικές της.

Φτάνουμε, λοιπόν, σήμερα να εισάγεται Σ/Ν για την «αναδιάρθρωση της Πολιτικής Προστασίας» και με ένα λιτό άρθρο (Άρθρο 19 Μεταφορά Εθνικού Αστεροσκοπείου Αθηνών στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας), η Κυβέρνηση σπεύδει να αποσπάσει ένα από τα μεγαλύτερα Ερευνητικά Κέντρα της χώρας από τη Γενική Γραμματεία Έρευνας και Καινοτομίας (ΓΓΕΚ) στη Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας!

Χωρίς καμία μελέτη, σχεδιασμό, διαβούλευση για ένα τόσο σοβαρό θέμα με τους αρμόδιους φορείς! Χωρίς να έχει προηγηθεί συζήτηση με τη Διοίκηση, τους επιστήμονες και εργαζόμενους στο ΕΑΑ! Παρά την αρνητική θέση του Εθνικού Συμβουλίου Έρευνας Τεχνολογίας και Καινοτομίας (ΕΣΕΤΕΚ), της Συνόδου Προέδρων Ερευνητικών Κέντρων και Τεχνολογικών Φορέων, των Συλλόγων Εργαζομένων και Ερευνητών στο ΕΑΑ και σε άλλα Ερευνητικά Κέντρα, της Πανελλήνιας Ομοσπονδίας Εργαζομένων

σε Ερευνητικά Κέντρα και Ιδρύματα, της Ένωσης Ελλήνων Ερευνητών, πλήθους Ακαδημαϊκών, και άλλων.

Χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν ότι η μεγάλη πλειονότητα των επιστημονικών δραστηριοτήτων και ερευνητικών θεματικών του ΕΑΑ, όπως Κοσμολογία, Αστροφυσική, Αστρονομία, Πλανητική Φυσική, Ηλιακή Φυσική, Μαγνητόσφαιρα, Ιονόσφαιρα, Τηλεπισκόπηση, κ.ά., δεν αφορούν στο Υπουργείο Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας. Ότι ακόμα κι οι συναφείς με την Πολιτική Προστασία δραστηριότητες του ΕΑΑ δεν υπερβαίνουν το 15% των συνολικών δραστηριοτήτων του, με το μόνιμο επιστημονικό προσωπικό που ασχολείται με αυτές να μην υπερβαίνει το 10-15% του συνολικού επιστημονικού προσωπικού του Φορέα.

Χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν το ειδικό νομικό πλαίσιο που διέπει την έρευνα στην υλοποίηση χρηματοδοτούμενων ερευνητικών προγραμμάτων, αλλά και τη λειτουργία του ιδιαίτερου περιβάλλοντος των Ερευνητικών Κέντρων, και την ως εκ τούτων αναγκαιότητα να υπάγονται τα ερευνητικά κέντρα στη ΓΓΕΚ, την αρμόδια αρχή για την υποστήριξη της ερευνητικής διαδικασίας και τη θεσμική λειτουργία των Ερευνητικών Κέντρων.

Χωρίς να λαμβάνεται υπ' όψιν η μεγάλη αναστάτωση που θα προκαλέσει στην υλοποίηση διεθνών επιστημονικών συνεργασιών (με NASA, ESA, κ.ά.), και στις συμμετοχές σε παγκόσμια μοναδικά πειράματα με πανευρωπαϊκές πρωτιές και με διεθνή βραβεία.

Αψηφώντας κάθε έννοια ακαδημαϊκής ελευθερίας ενός επιστημονικού ερευνητικού φορέα που διέπεται υπό το καθεστώς ιδιαίτερης συνταγματικής προστασίας του άρθρου 16 παρ. 1 του Συντάγματος περί κατοχύρωσης της ελευθερίας της επιστήμης και της έρευνας.

Αγνοώντας την ευρωπαϊκή και διεθνή πραγματικότητα, στην οποία δε νοείται κατακερματισμένη έρευνα, αποκομμένη από την τριτοβάθμια εκπαίδευση, και πολύ περισσότερο, δε νοούνται ερευνητικοί-ακαδημαϊκοί φορείς κάτω από δομές τύπου Υπηρεσιών Πολιτικής Προστασίας. Αξίζει να επισημανθεί πως όλα τα Αστεροσκοπεία της Ευρώπης, εάν δεν είναι ανεξάρτητοι ακαδημαϊκοί οργανισμοί, είτε εποπτεύονται από υπουργεία έρευνας και εκπαίδευσης, είτε εντάσσονται σε πανεπιστημιακές δομές.

Ποια είναι συνεπώς η πραγματική ανάγκη που ωθεί την Κυβέρνηση σε μια τέτοια κίνηση; Τι περισσότερο θα μπορούσε να προσφέρει το ΕΑΑ στην Πολιτική Προστασία κάτω από την εποπτεία της, που δεν μπορεί να το παρέχει με το ισχύον πλαίσιο μέσω μνημονίων συνεργασίας και προγραμματικές δεσμευτικές συμφωνίες; Μήπως ως υπο-ύπηρεσία του ΥΚΚΠΠ θα αυξηθεί ο προϋπολογισμός του, θα αναβαθμιστούν οι υποδομές του και οι υπηρεσίες του;

Τίποτα από όλα αυτά δεν πρόκειται να συμβεί παρά μόνο η φίμωση του ΕΑΑ, η περαιτέρω συρρίκνωσή του, και η μεθόδευση για διάλυση του ερευνητικού ιστού της χώρας με αρνητικές συνέπειες στις συνθήκες εργασίας των εργαζομένων, στα πλαίσια μιας κοντόφθαλμης πολιτικής αντίληψης που φαίνεται να αγνοεί ή να απαξιώνει θεμελιώδεις αρχές λειτουργίας στην έρευνα και την αποστολή των ερευνητικών κέντρων στη χώρα μας.

Η Π.Ο.Ε.Ε.Κ.-Ι. εκφράζει την κατηγορηματική αντίθεσή της με την επιχειρούμενη υπαγωγή του ΕΑΑ στην Πολιτική Προστασία και απαιτεί την απόσυρση του άρθρου 19 από το εν λόγω νομοσχέδιο.

Για το Γ. Σ. της Πανελληνίας Ομοσπονδίας Εργαζομένων Ερευνητικών Κέντρων και Ιδρυμάτων

Ο Πρόεδρος του ΓΣ

Η Γενική Γραμματέας του ΓΣ

Δημήτρης Κάσης

Κατερίνα Σεβαστού